

การเปลี่ยนแปลงชุมชนหลังการรื้อย้าย : ชุมชนหมู่บ้านพัฒนา 70 ไร่ คดองเตย

นางสาวกนกพร แสงแก้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดมอหักกุตตรปริญญาดมอหพัฒนศตตรมหบัณฉด

สาขาวิชาเคหการ ภาควิชาเคหการ

คณะศตปปดขกรรมศตตร จุฬาดงกรรมมหาวทยาลัย

ปีการศกษา 2542

ISBN 974-333-774-1

ลคขถรฐของ จุฬาดงกรรมมหาวทยาลัย

I 14166948

**COMMUNITY CHANGES AFTER RELOCATION :
70 RAIS PATANA VILLAGE, KLONG TOEY**

Miss Kanokporn Saengkaew

สถาบันวิทยบริการ

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Housing Development in Housing**

Department of Housing

Faculty of Architecture Science

Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974-333-774-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
ภาควิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

การเปลี่ยนแปลงชุมชนหลังการรื้อย้าย : ชุมชนหมู่บ้านพัฒนา 70 ไร่ คลองเตย
นางสาวกนกพร แสงแก้ว
เคหการ
รองศาสตราจารย์ ดร. ชวลิต นิตยะ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาดำรงหลักสูตร ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ เดชา บุญคำ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. บัณฑิต จุลาสัย)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชวลิต นิตยะ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุปริษา หิรัญโร)

.....กรรมการ
(อาจารย์กฤษณทัต พานิชภักดิ์)

.....กรรมการ
(คุณรัศมี ไชยนันท์)

กนกพร แสงแก้ว : การเปลี่ยนแปลงชุมชนหลังการรื้อย้าย : ชุมชนหมู่บ้านพัฒนา 70 ไร่
คลองเตย (COMMUNITY CHANGES AFTER RELOCATION : 70 RAIS PATANA
VILLAGE, KLONG TOEY) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ชวลิต นิตยะ, 140 หน้า, IBN 974-333-774-1

การศึกษาและวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์การศึกษา เพื่อศึกษาสภาพชุมชนหลังการ
รื้อย้าย โดยการโยกย้ายชุมชน (Slum Relocation) ไปอยู่ที่ใหม่ ในลักษณะพิเศษ โดยพื้นที่ชุมชนใหม่ยัง
คงติดกับชุมชนเดิม ที่มุ่งเน้นจะศึกษาด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม ความมั่นคงในการอยู่อาศัย
ศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพชุมชนหลังการรื้อย้ายกับวัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้เฉพาะใน
ส่วนของผู้อยู่อาศัยและชุมชน เพื่อเสนอแนะแนวทางบางประการในการแก้ไขปัญหาชุมชนแออัดโดย
การย้ายชุมชน ไปอยู่ในที่ใหม่ จากการศึกษาสภาพชุมชนหลังการรื้อย้าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
คือ การใช้แบบสัมภาษณ์ การสำรวจภาคสนาม และการสังเกต รวบรวมข้อมูลจากผู้อยู่อาศัยในชุมชน
จำนวน 293 ตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างแบบผสม (Multistage Sample) โดย ชั้นแรกทำการกำหนดกลุ่ม
ตัวอย่างแบบสัดส่วน (Quota Sample) แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenient Sample)
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ค่าความถี่ ค่าสัดส่วน ร้อยละ

จากการวิจัยพบว่า สภาพด้านกายภาพ เศรษฐกิจ ของผู้อยู่อาศัยในชุมชนดีขึ้นหลัง
การรื้อย้ายชุมชน ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้ แต่ยังมีปัญหาเสพติดซึ่งผู้อยู่อาศัย
คิดว่าเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญของชุมชน ด้านสาธารณสุขภาค สาธารณูปการของชุมชนเป็นไปตาม
มาตรฐานการอยู่อาศัยของการเคหะแห่งชาติ ยังขาดแต่การดูแลสาธารณสุขการที่ดีทำให้สภาพชุมชนยัง
ไม่เป็นระเบียบ ผู้อยู่อาศัยส่วนใหญ่พอใจกับสาธารณสุขภาคที่ดีขึ้น แต่ยังคงมีความรู้สึกมั่นคงในที่อยู่
อาศัยบ้าง เนื่องจากพื้นที่โครงการเป็นพื้นที่เช่า พร้อมทั้งมีทัศนคติว่าชุมชนของตนเองมีสภาพโดยรวม
ค่อนข้างดี ไปไหนมาไหนสะดวก และไม่คิดจะย้ายออกจากชุมชนนี้ ดังนั้น การปรับปรุงชุมชนแออัด
โดยการย้ายชุมชน ไปอยู่ในที่ใหม่ควรให้ความสำคัญต่อการดูแลชุมชนหลังการรื้อย้าย และปัญหาด้าน
สังคมที่จะเกิดขึ้นในชุมชนด้วย พร้อมทั้งความจริงจังในการทำงานของเจ้าหน้าที่ทุก ๆ ฝ่าย เพื่อให้การ
ปรับปรุงชุมชนแออัดประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในทุกประการ

ภาควิชา ..... เอกสาร ..... ลายมือชื่อนิตติ .....
สาขาวิชา ..... เอกสาร ..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ปีการศึกษา ..... 2542 ..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

KANOKPORN SEANGKAEW : COMMUNITY CHANGES AFTER RELOCATION : 70
 RAIS PATANA VILLAGE, KLONG TOEY. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF.
 CHAWALIT NITAYA, Ph.D. 140 pp. IBN 974-333-774-1.

This thesis was aimed to studying pre-relocation and post-relocation process of MUBAN PADTANA, one of the Klong Tacy slum community. With respect to physical and social-economic cohesion along with community management. It also focused on comparing and assessing MUBAN PATANA's existing condition with the National Housing Authority (NHA.) objectives in this relocation project. Methods used to gather data in the drawn from 293 residents in the community by means of the multistage sample technique, first step quota sample and convenient sampling. The data was analyzed and presented in statistics, frequency, ratio and percentage terms.

The results showed that, on the one hand, the residents' physical and social-economic conditions have been improved after relocation, which corresponded with the objectives of the NHA. project. But, on the other hand, the drug problem is still considered a crucial issue within the community. Most residents also feel insecure about the land tenure because the project plots are only for renting. However, they have been satisfied with their basic infrastructure and they also have a positive attitude about their community; they believe it is convenience to live there and, therefore, do not want to move out from this community.

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา .....เกษตร..... ลายมือชื่อนิสิต.....
 สาขาวิชา .....เกษตร..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ปีการศึกษา .....2542..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จล่วงไปได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต นิตยะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นผู้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาด้วยดี มาตลอด ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ประจำภาควิชาเคหการทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชา และ อาจารย์ไครรัตน์ จารุทัศน์ ที่คอยติดตามการจัดทำวิทยานิพนธ์ ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ รวมถึงคณะกรรมการสอบทุกท่านที่ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ นายอศนี มานู รองผู้อำนวยการฝ่ายปรับปรุงชุมชนแออัด การเคหะแห่งชาติ และ นายเอกรินทร์ ภูแสนธนาสาร ผู้อำนวยการกองจัดการทรัพย์สิน การท่าเรือแห่งประเทศไทย ในการให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นในการสอบหัวข้อวิทยานิพนธ์ และเจ้าหน้าที่กรมแผนที่ทหาร ที่อำนวยความสะดวกในการหาแผนที่ และภาพถ่ายทางอากาศ นางสาวอัญญา เทพศิริ และนายเทพฤทธิ์ ฤทธิณรงค์ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปรับปรุงชุมชนแออัด การเคหะแห่งชาติ ที่ให้ข้อมูล แผนที่โครงการ และรูปถ่ายสภาพที่อยู่อาศัยก่อนการรื้อย้ายชุมชน นายสมเกียรติ ขุนดำ ให้คำแนะนำและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ในการจัดทำรูปภาพ นายสิทธิชัย ไชยพล ในการเขียนแบบแปลนที่อยู่อาศัยหลังการรื้อย้าย พร้อมทั้งขอขอบคุณ นางสาวอศนี สกลรุ่ง หัวหน้าสำนักงานเคหะชุมชนคลองเตย นายอาธร อินสว่าง พนักงานจัดการทรัพย์สิน ระดับ 6 สำนักงานเคหะชุมชนคลองเตย และเจ้าหน้าที่สำนักงานเคหะชุมชนคลองเตยทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ด้วยดีตลอดมา

การศึกษาครั้งนี้ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจาก ผู้อยู่อาศัยในชุมชนหมู่บ้านพัฒนา 70 ไร่ ในการให้ข้อมูล และตอบแบบสัมภาษณ์

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ มารดา ซึ่งให้การสนับสนุน และให้กำลังใจในทุกด้าน ตลอดจนผู้ที่ไม่ได้เอ่ยนามในที่นี้ ที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จล่วง

กนกพร แสงแก้ว

6 มีนาคม 2543

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญรูปภาพ.....	ฉ
สารบัญแผนที่.....	ญ
สารบัญแผนผัง.....	ฎ
สารบัญแผนภูมิ.....	ท
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและสาระสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์การศึกษา.....	2
ขอบเขตการศึกษา.....	4
วิธีดำเนินการศึกษา.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
กรอบความคิดในการศึกษา.....	6
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดของการปรับปรุงชุมชนแออัด.....	7
แนวคิดในการจัดหาที่อยู่อาศัยใหม่.....	8
ระดับความยากจนของคนจนในเมือง.....	11
มาตรฐานที่อยู่อาศัย.....	12
แนวความคิดเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและความมั่นคงในที่อยู่อาศัย.....	23
ความรู้เกี่ยวกับเมืองน่าอยู่.....	25
การบริหารเคหะชุมชนของการเคหะแห่งชาติ.....	26
การมีส่วนร่วมของผู้อยู่อาศัยในการบริหารชุมชน.....	28
แผนการพัฒนาชุมชนแออัดที่ยั่งยืน.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 3	โครงการชุมชนหมู่บ้านพัฒนา 70 ไร่	
	ความเป็นมาของโครงการ.....	35
	วัตถุประสงค์ของโครงการ.....	37
	ขอบข่ายหรือย้าย.....	37
	ลักษณะทางกายภาพ.....	39
	เงินลงทุนในโครงการ.....	44
	สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ.....	46
	การบริหารโครงการ.....	55
บทที่ 4	ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย	
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	60
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	63
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
บทที่ 5	การเปลี่ยนแปลงชุมชนหลังการรื้อย้าย : ชุมชนหมู่บ้านพัฒนา 70 ไร่ คดองเตย	
	ข้อมูลส่วนตัวทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์.....	66
	ลักษณะทางกายภาพของที่อยู่อาศัย.....	68
	สภาพเศรษฐกิจ สังคม.....	80
	มาตรฐานการอยู่อาศัย.....	88
	ความมั่นคงในการอยู่อาศัย.....	90
	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการชุมชน.....	92
บทที่ 6	สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	
	อภิปรายผล.....	100
	ข้อเสนอแนะ.....	105
	รายการอ้างอิง.....	111
	ภาคผนวก.....	113
	ประวัติผู้เขียน.....	140

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1	แสดงระดับความยากจนของคนจนในเมือง.....11
ตาราง 2	แสดงค่าผ่อนชำระค่าใช้จ่าใช้ในการอยู่อาศัยโครงการชุมชนหมู่บ้านพัฒนา 70 ไร่.....46
ตาราง 3	แสดงการถือกกรรมสิทธิ์อย่างตามสัดส่วนของประชากร.....64
ตาราง 4	แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....67
ตาราง 5	แสดงการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์และจำนวนสมาชิกในครอบครัว.....67
ตาราง 6	แสดงระยะเวลาในการอยู่อาศัยในชุมชน.....68
ตาราง 7	แสดงการเปรียบเทียบรูปแบบที่อยู่อาศัยเดิม-ปัจจุบัน.....70
ตาราง 8	แสดงลักษณะห้องน้ำ-ห้องส้วมในชุมชนเดิม.....71
ตาราง 9	แสดงวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน.....72
ตาราง 10	แสดงวัสดุที่ใช้ทำหลังคาบ้าน.....73
ตาราง 11	แสดงการเปรียบเทียบลักษณะทางกายภาพของที่อยู่อาศัยเดิมกับปัจจุบัน.....74
ตาราง 12	แสดงรายได้เฉลี่ย-รายจ่ายเฉลี่ย (ก่อนย้ายชุมชนและหลังย้ายชุมชน).....80
ตาราง 13	แสดงการประกอบอาชีพก่อนและหลังการรื้อย้ายชุมชน.....81
ตาราง 14	แสดงการประกอบอาชีพก่อน-หลังการย้ายชุมชนแยกตามลักษณะแปลงที่ดิน.....82
ตาราง 15	แสดงความสัมพันธัของระดับการศึกษากับการประกอบอาชีพในปัจจุบัน.....83
ตาราง 16	แสดงความสัมพันธัของการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์กับการประกอบอาชีพ.....83
ตาราง 17	แสดงจำนวนงวดการค้างชำระค่าเช่า และเหตุผลในการค้างชำระค่าเช่า.....85
ตาราง 18	แสดงชุมชนเดิมก่อนย้ายเข้ามาอยู่อาศัยในชุมชนหมู่บ้านพัฒนา 70 ไร่.....86
ตาราง 19	แสดงความสัมพันธัของผู้อยู่อาศัยในชุมชนหมู่บ้านพัฒนา 70 ไร่.....87
ตาราง 20	แสดงความรู้สึกมั่นคงในที่อยู่อาศัย.....92
ตาราง 21	แสดงความคิดเห็นต่อการบริหารชุมชน.....93
ตาราง 22	แสดงความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารชุมชนในปัจจุบัน.....93
ตาราง 23	แสดงความคิดเห็นต่อสภาพความเป็นอยู่โดยรวม.....94
ตาราง 24	แสดงทัศนคติ และความพึงพอใจต่อการโอนย้ายชุมชน.....95
ตาราง 25	แสดงผลสรุปความพึงพอใจต่อชุมชน.....97
ตาราง 26	แสดงการเปรียบเทียบวัตถุประสงค์โครงการกับผลการศึกษา.....104

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ภาพถ่ายทางอากาศที่ตั้งชุมชนหมู่บ้านพัฒนา 70 ไร่ คดองเดช.....	3
ภาพที่ 2 ภาพแสดงที่ตั้งชุมชนหมู่บ้านพัฒนา ตีอก 12 (ชุมชนก่อนการรื้อย้าย).....	38
และชุมชนหมู่บ้านพัฒนา 70 ไร่ (ชุมชนหลังการรื้อย้าย)	
ภาพที่ 3 ถนนสายหลักกว้าง 12 เมตร (ผ่านแปลงที่ดินแปลง ช.) เชื่อมต่อกับถนนที่ผ่านแปลงของ การเคหะแห่งชาติทางทิศตะวันตกของโครงการทางเข้า-ออกชุมชนหมู่บ้านพัฒนา 70 ไร่.....	40
ภาพที่ 4 ถนน 9 เมตร อยู่กลางโครงการ ผ่านแปลงที่ดิน ค.....	40
ภาพที่ 5 ถนน 6 เมตร อยู่ด้านข้างซ้ายขวาของโครงการผ่านแปลงที่ดิน ช., รางระบายน้ำ.....	41
ภาพที่ 6 ทางเท้ากว้าง 2 เมตร ผ่านแปลงที่ดิน ก.....	41
ภาพที่ 7 คูระบายน้ำภายในชุมชน.....	48
ภาพที่ 8 คูรับน้ำจากชุมชน บริเวณหลังชุมชน.....	48
ภาพที่ 9 โรงสูบน้ำจากชุมชนออกสู่คลองตัวดำโพง.....	48
ภาพที่ 10 ตลาดชุมชน อยู่บริเวณกลางชุมชน.....	49
ภาพที่ 11 สวนสาธารณะ และลานกีฬาชุมชน.....	49
ภาพที่ 12 สวนหย่อม.....	50
ภาพที่ 13 สนามเด็กเล่น.....	50
ภาพที่ 14 โรงเรียนชุมชนหมู่บ้านพัฒนา อยู่ห่างจากชุมชนประมาณ 200 เมตร เป็นโรงเรียนระดับ ประถมศึกษา และมีชมคอนตันศึกษา.....	51
ภาพที่ 15 โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร อยู่ห่างจากชุมชนฯ ประมาณ 500 เมตร เป็นโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ฝึกอาชีพพระโขนง.....	51
ภาพที่ 16 โรงเรียนสามัคคีสังเคราะห์ อยู่ห่างจากชุมชนฯ ประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นโรงเรียนระดับ ประถมศึกษา.....	51
ภาพที่ 17 โรงเรียนศูนย์รวมน้ำใจ อยู่ห่างจากชุมชนประมาณ 1 กิโลเมตร เป็นโรงเรียนระดับ ประถมศึกษา.....	52
ภาพที่ 18 ศูนย์สาธารณะสุข 41 และโรงพยาบาลชุมชนคลองเตย อยู่ห่างจากชุมชนฯ ประมาณ 1.5 กิโลเมตร.....	52
ภาพที่ 19 สถานีตำรวจท่าเรือ อยู่ห่างจากชุมชนฯ ประมาณ 1 กิโลเมตร.....	52
ภาพที่ 20 สำนักงานเขตคลองเตย อยู่ห่างจากชุมชนฯ ประมาณ 2 กิโลเมตร.....	53

สารบัญรูปภาพ (ต่อ)

หน้า

ภาพที่ 21 การทำนริ้วแห่งประเทศไทย อยู่ห่างจากชุมชนฯ ประมาณ 1 กิโลเมตร.....53

ภาพที่ 22 ตลาดสดเคหะชุมชนแฟลต 1-10 อยู่ห่างจากชุมชนฯ ประมาณ 1 กิโลเมตร.....53

ภาพที่ 23 โรงรับจำนำเอกชน อยู่ห่างจากชุมชนฯ ประมาณ 500 เมตร.....54

ภาพที่ 24 วัดคลองเตยนอก อยู่ห่างจากชุมชนฯ ประมาณ 2.50 กิโลเมตร.....54

ภาพที่ 25 ธนาคารกรุงไทย สาขากรมศุลกากร อยู่ห่างจากชุมชนฯ ประมาณ 1.50 กิโลเมตร.....54

ภาพที่ 26 สำนักงานดูแลชุมชน (การเคหะแห่งชาติ).....56

ภาพที่ 27 มุถุนนิธิตวงประทีป.....56

ภาพที่ 28 ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาบุคคล.....56

ภาพที่ 29 มุถุนนิธิตักษณอเชิษ.....57

ภาพที่ 30 มุถุนนิธิตักอ่อนโนสถัม.....57

ภาพที่ 31 อปท. เขตคลองเตย ชุมชน 70 ไร่.....57

ภาพที่ 32 ลักษณะทางกายภาพโดยรวมของที่อยู่อาศัยในชุมชนคลองเตยก่อนการรื้อย้าย
เป็นบ้านชั้นเดียว และใช้วัสดุที่ไม่คงทนถาวร.....69

ภาพที่ 33 สภาพบ้านส่วนใหญ่เป็นบ้านสองชั้น ครึ่งปูนครึ่งไม้ ใช้วัสดุที่คงทนถาวร.....69

ภาพที่ 34 บ้านไม้ชั้นเดียวในแปลงที่ดินโครงการเคหะการ.....74

ภาพที่ 35 บ้านที่มีการก่อสร้างโดยมีการใช้พื้นที่เดิมความต้องการ.....74

ภาพที่ 36 รูปแบบบ้านที่มีสภาพเศรษฐกิจดี จะก่อสร้างอย่างมั่นคง และใช้วัสดุที่คงทนถาวร.....75

ภาพที่ 37 บ้านที่มีสภาพเศรษฐกิจดี จะมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน.....75

ภาพที่ 38 บ้านที่เปลี่ยนแปลงการใช้สอยไปเป็นบ้านแบ่งให้เช่า เป็นการเพิ่มรายได้.....76

ภาพที่ 39 ระยะห่างระหว่างบ้านที่ถูกนำไปใช้เป็นที่ใช้สอย.....76

ภาพที่ 40 ลักษณะทางกายภาพโดยรวมของที่อยู่อาศัยในชุมชนคลองเตยก่อนการรื้อย้าย.....77

ภาพที่ 41 ลักษณะทางกายภาพโดยรวมของที่อยู่อาศัยในปัจจุบันหลังการรื้อย้าย.....77

ภาพที่ 42 ภาพถ่ายทางอากาศชุมชนแออัดคลองเตยบล็อก 12 ก่อนการรื้อย้าย ปี 2525.....79

ภาพที่ 43 ภาพถ่ายทางอากาศชุมชนแออัดคลองเตยบล็อก 12 หลังรื้อย้าย ปี 2540.....79

ภาพที่ 44 พื้นที่สนามเด็กเล่นถูกนำออกไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว โดยผู้ที่อยู่ใกล้เคียง.....91

ภาพที่ 45 พื้นที่ลานกีฬา ถูกนำออกไปใช้เป็นที่จอดรถโดยผู้มีอิทธิพล.....91

สารบัญแผนที่

หน้า

แผนที่ 1	แผนที่กรุงเทพมหานคร แสดงเขตคลองเตย.....	3
----------	---	---

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแนผนผ้ง

	หน้า
แผนผ้ง 1 ผ้งแผงการแแบ่งแปลงที่ค้ณชุมชนหญ่บ้านพัฒนา 70 ไร่.....	43
แผนผ้ง 2 แผงการสำรวจผู้ค้ตอบแบบสอบถาม ชุมชนหญ่บ้านพัฒนา 70 ไร่ เพื่อแผงการกระจาขอข้างค้องข้างท้วจ้งของกัฏมค้วอย่าง.....	65

สถาบันวิทย์บริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

		หน้า
แผนภูมิ 1	แสดงลักษณะที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน.....	71
แผนภูมิ 2	แสดงความคิดเห็นต่อสภาพชุมชน.....	78
แผนภูมิ 3	แสดงปัญหาของชุมชน.....	88
แผนภูมิ 4	แสดงความคิดเห็นต่อระบบสาธารณูปโภคในชุมชน.....	89

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย